

مکتب پساکینزی

جی. سی. هارکورت^۱

* مترجم: دکتر سید حسین میرجلیلی

اقتصاد پساکینزی اصطلاح دورگاهای^۲ است که کارگروه نامتجانسی از اقتصاددانان را در بر می‌گیرد که با یکدیگر متحد شده‌اند نه تنها در بیزاری از نظریه نوکلاسیک جریان اصلی و روایتهای تعادل عمومی IS/LM از نظریه کینزی، بلکه همچنین تلاش کرده‌اند رویکردهای آلتراتیو منسجم در تحلیل اقتصادی را ارائه کنند. (اقتصاددانان پساکینزی خیلی شیفته گسترشهای نظریه کینزی توسط کلاور^۳ و لتون هافورد^۴، از یک طرف و نظریه‌های عدم تعادل اقتصاددانان فرانسوی از طرف دیگر نیستند). از این‌رو واژه «رویکردها» را به کار می‌بریم، زیرا چندین رشته می‌تواند در اقتصاد پساکینزی مشخص شود. برای شناخت تفاوت میان این رشته‌ها، مفید است تا راههای مختلفی را بررسی کنیم که از اقتصاد سیاسی کلاسیک نشست گرفته است.

اولین راه به مارشال ختم می‌شود^۵ که به طور مستقیم بر کینز و آن دسته از پساکینزی‌هایی اثر گذاشته است که از کتاب نوشтар^۶ و کتاب نظریه عمومی کینز شروع کرده‌اند، یعنی سیدنی وینتراب^۷، پل داویدسون^۸ و (به میزان کمتری) کرگل^۹ و مینسکی^{۱۰}.

* دانشیار پژوهشگاه علوم انسانی

1. G. C. Harcourt, "Post Keynesian Economics", in *The New Palgrave Dictionary of Economics*, Vol. 3, pp. 924-927.
2. Portmanteau Term
3. Clower
4. Leijonhufvud
5. Leads to
6. Treatise
7. Sidney Weintraub
8. Paul Davidson
9. Kregel
10. Minsky

دومین راه به مارکس ختم می‌شود و شامل رویکردی است که توسط سرافا^۱ احیاء شد و به تازگی تقاضای مؤثر کینز به آن افزوده شده است و اغلب در اثر گارگنانی^۲ (۱۹۷۸)، کریشنا بهارادواج^۳ (۱۹۷۸، ۱۹۸۳)، ایتوول^۴ (۱۹۷۹، ۱۹۸۳)، میلگیت^۵ (۱۹۸۲) و پاسینتی^۶ (۱۹۶۲، ۱۹۷۴)، داب^۷ و بعداً میک^۸ یافت می‌شود. این افراد نقش مهمی در سرزیان ماندن اقتصاد مارکسیستی در بریتانیا از دهه ۱۹۵۰ تا دهه ۱۹۶۰ ایفا کردند که به همان اندازه مرتبط ساختن نوشه‌های سرافا با اقتصاد سیاسی مارکسیستی و کلاسیک در دهه ۱۹۶۰ و دهه ۱۹۷۰ مهم بودند.

سومین راه نیز از طریق مارکس می‌رود و سپس ادامه می‌یابد تا اقتباس کالکی از طرحهای تولید دوباره مارکس به منظور حل مسئله تبدیل کردن به پول^۹ (نقد کردن) تا جون راینسون^{۱۰} و پیروان وی. جون راینسون در سالهای پایان زندگیش، نسبت به هر تلاشی برای ارائه «نظریه کامل» آلتراتیوی تردید کرد. او فکر می‌کرد که نظریه آلتراتیو، «تنها جعبه دیگری از حقه‌ها خواهد بود» (راینسون، ۱۹۷۹، ص ۱۱۹).

مانند این گروههای اصلی، برخی شخصیتهای بر جسته وجود دارد که مهم‌ترین آنها کالدور^{۱۱} است. او نقش بسیار بزرگی در زمینه‌های ذیل در اقتصاد پساکینزی داشت: در به اصطلاح نظریه کینزی توزیع که در آن مقادیر مختلف میله‌ای به پس انداز دریافت کنندگان سود و دستمزدگران، نقش حیاتی ایفا می‌کند،
- نظریه‌های رشد،

- مدل‌های توسعه اقتصاد جهانی که در آن کالدور بر بصیرتهای آلن یونگ^{۱۲} در مورد بازدهی‌های فزاینده پویا و علیت تراکمی^{۱۳} تأکید می‌کند؛ - از طریق ارائه مطالب نوآورانه و خلاق در بحث‌های سیاستی، بیشتر به عنوان مشاور دولتها. (نقد وی از نظام کینز با توجه به درونزایی پول موافقانی در ایالات متحده آمریکا پیدا کرد). سرانجام گادلی^{۱۴} و همکارانش در بخش اقتصاد

-
1. Sraffa
  2. Garegnani
  3. Bharadwaj
  4. Eatwell
  5. Milgate
  6. Pasinette
  7. Dobb
  8. Meek
  9. Realization Problem
  10. Robinson
  11. Kaldor
  12. Allyn Young
  13. Cumulative Causation
  14. Godley

کاربردی دانشگاه کمبریج در سنت نظریه تقاضای مؤثر کینز هستند ولی آنها مانند کینز بر تعادل جریانی^۱ بر تعادل موجودی^۲ تاکید نمی‌کنند.

الف- هسته اقتصاد کلاسیک که اکنون رویکرد مازاد نامیده شده است، دلالت بر آن دارد که نظریه‌های ارزش و توزیع لازم است با توانایی اقتصاد در تولید مازاد، بیش از ضرورتهای تولید مرتبط باشند که در آن دستمزدهای کارگران و جایگزینی ابزارهای تولید استفاده شده، در فرآیند دوره‌ای تولید گنجانده شده است. طریقه‌ای که در آن مازاد ایجاد شده، به زور گرفته شده^۳ و توزیع شده و در نظام سرمایه‌داری استفاده شده است، آن‌گونه که توسط اقتصاددانان سیاسی کلاسیک و به ویژه توسط مارکس تحلیل شده است، از توانایی سرمایه‌داران به عنوان یک طبقه برای ایجاد دستمزدگیران^۴ به عنوان یک طبقه به دست می‌آید که طولانی‌تر از آنچه آنها به منظور ایجاد ضرورتهای خودشان نیاز دارند، کار می‌کند. یک نظریه ارزش به منظور اندازه‌گیری مازاد، لازم است، به گونه‌ای که ترکیب و توزیع آن می‌تواند در نقطه‌ای از زمان، تحلیل شود و اندازه آن می‌تواند طی زمان مقایسه شود. نظریه جداگانه‌ای برای توضیح سطح دستمزد (یا جایگزین آن، سطح نرخ سود) لازم است، به گونه‌ای که برای تعیین الگوی قیمت‌های نسی و سایر متغیرهای توزیعی در نظام رقابت آزاد، ارزش بروزنزای معین می‌تواند در این «هسته» وارد شود. قیمتها - قیمت‌های طبیعی کلاسیک یا قیمت‌های مارکسیستی تولید- با ظرفیت این نظام برای باز تولید خودش همراه هستند. در جایی که عوامل تقاضا و عرضه اصلاً مطرح هستند، به دنبال توضیح قیمت‌های بازار هستیم. هدف اصلی تحلیل اقتصادی عبارت است از توضیح ویژگیهای وضع بلندمدت اقتصاد، قیمت‌های طبیعی کالاها و نرخهای طبیعی دستمزد، سود و رانت، آن‌گونه که با نیروهای غالب و مستمر تعیین شده است.

بنابراین سطح عمومی قیمت با نظریه مقداری پول، توضیح داده شده و بحرانها و چرخه‌ها به عنوان کوتاه‌مدت تصور می‌شود. به طور کلی، انحرافات پولی در حول و حوش موقعیت بلندمدت مرکزی که خودش مرکز جاذبه است، در نظر گرفته می‌شود. بنابراین نظریه‌های ارزش و توزیع از یک سو و نظریه‌های پول، چرخه‌ها و بحرانها از سوی دیگر متعلق به مجلدات جداگانه است. پول لفافه‌ای روی کارگردهای واقعی اقتصاد کشیده است که در آن، در اغلب روایتها، قانون سی دلالت دارد که عرضه بیش از حد (اشباع عمومی) کالاها نمی‌تواند در حالت بلندمدت تحقق یابد، بنابراین هیچ نیازی به نظریه جداگانه سطح کلی محصول وجود ندارد.

-
1. Flow equilibrium
  2. Stock Equilibrium
  3. Extracted
  4. Wage-Earners

مارشال دوگانگی^۱ فوق را حفظ کرد اما نظریه ارزش با توضیح حالت بلندمدت و قیمت‌های نرمال بلندمدت همراه با آن، بر حسب نیروهای عرضه و تقاضا آن را تضعیف کرده است. در متن کتاب اصول، مارشال تنها از تحلیل تعادل جزئی استفاده کرد، ولی در ضمایم به صراحت طرح کلی الگوی تعادل عمومی را ترسیم کرد که در آن تمام قیمتها و مقادیر به طور همزمان تعیین می‌شوند. وضع نرمال اقتصاد، قانون سی را نشان داده و نظریه پول، وضعیت نرمال سطح عمومی قیمت و وضع نرمال نوسانها و بحرانها در جلد دوم مطرح شده بودند که اگر به طور کامل نوشته شده بود، توضیحی از علل انحراف از شرایط نرمال وجود داشت و توضیح داده شده بود که وقتی سلیقه‌ها یا شرایط فنی تغییر می‌کند، چگونه مدیریت پول می‌تواند جهت حداقل‌سازی انحرافات از وضع معین و همچنین هدایت اقتصاد با حداقل اختلال^۲ از وضع بلندمدت به شرایط دیگر، استفاده شود. در این صورت مفهوم کلاسیک مازاد ناپدید می‌شود و قیمتها دیگر باز تولید را منعکس نمی‌کند بلکه تبدیل به شاخصهای کمیابی شده است که عوامل ذهنی را منعکس کرده که پایه و اساس توابع تقاضا و عرضه را تشکیل می‌دهد. قیمتها و مقادیر با یکدیگر تعیین می‌شود و سطح عمومی قیمت با حجم پول توضیح داده می‌شود.

کیز این راه نگریستن به جهان و الگوسازی آن را به ارت برد و آنرا در کتاب نوشتار^۳ به کار برد و در کتاب رساله^۴ بدان می‌اندیشید. اما در ساختار معادلات بنیادی اش در کتاب رساله، او ندانسته (به طور غیرعمدی) نظریه رقبی برای نظریه مقداری ارائه کرده است، یکی از سطوح قیمت بخشی که در آن سطح دستمزد- قیمت و حاشیه سود^۵ به ترتیب تعیین کنندگان اصلی سطوح قیمت هستند. پی بردن به اینکه او خودش را از نظریه مقداری پول رها کرده است، و این آزادی موجب شد تا کتاب نظریه عمومی را بنویسد. در کتاب نظریه عمومی، کیز اصول اقتصاد نئوکلاسیک (که از مارشال به او رسیده بود) را رد کرد یعنی قانون سی که شرط لازم برای برقراری نظریه مقداری بود. با این حال در خود کتاب نظریه عمومی، او خودش را تماماً از نظریه عرضه و تقاضای قیمت آزاد نکرد. با وجود این تصور وی از تقاضای کل، دوگانگی^۶ مخارج مصرفی و سرمایه‌گذاری که از طریق آن سرمایه‌گذاری طرح ریزی شده به وسیله درآمد جاری محدود نشده است بلکه بیشتر به وسیله سودآوری مورد انتظار تعیین شده است، به او اجازه داد تا نظریه تعادل اشتغال ناقص^۷ را گسترش دهد. بازار کار می‌تواند تسویه نشده باقی بماند، وقتی بازار محصول تسویه شد زیرا هیچ

-
1. Dichotomy
  2. Good Effect
  3. Tract
  4. Treatise
  5. Profit Margin
  6. *Sine qua non*
  7. Dichotomy
  8. Underemployment Equilibrium

ابزار مؤثری وجود ندارد که توسط آن بیکاران بتوانند به کارآفرینان علامت دهند که استخدام آنها سودآور خواهد بود. در واقع حتی اگر بیکاران بتوانند علامت دهند، هنوز امکان استخدام آنها وجود ندارد. زیرا هیچ ساز و کاری در بین نیست (مانند آنچه گمان می شد در نظریه نوکلاسیک از طریق نرخ بهره وجود داشته باشد) تا ضمنین کند که سرمایه‌گذاری برنامه‌ریزی شده بتواند به گونه‌ای باشد که پس انداز اشتغال کامل را جذب کند.

ب- استلزمات کتابهای نوشтар^۱ و کتاب نظریه عمومی کینز پایه‌ای بودند که بر اساس آن مکتب پساکینزی آمریکایی بنا شده است. مکتب پساکینزی بر موارد زیر تأکید می کند: ناظمینانی، ادغام ضروری پول از آغاز تحلیل کارکردهای اقتصاد، جایگاه مرکزی پول- دستمزد به عنوان تعیین کننده اصلی سطح قیمت و همچنین تعیین کننده ثبات (یا بی ثباتی) اقتصاد و ارتباط متقابل^۲ (درومنی) جریان- موجودی^۳ فرایند انبیاشت سرمایه. بنابراین ویتراب آنچه ما اکنون مبانی اقتصاد خرد تابع عرضه کل می نامیم به عنوان پایه در نظر گرفت و نظریه کلان توزیع و همچنین نظریه محصول و اشتغال را توسعه داد. او همچنین در طرحهای (برنامه‌های) ضد تورمی پیشگام بود که جریمه‌ها و انگیزه‌ها برای تصمیم‌گیران را به کار می برد، به ویژه با توجه به دستمزدهای پولی که نتیجه کلی خواهد داد که با توجه به تغییرات در سطح عمومی قیمت، قابل قبول خواهد بود. داویدسون نیز چارچوب مارشالی کتابهای رساله و نظریه عمومی را برای تحلیل توسعه اقتصاد پولی و تولیدی به کاربرد که در محیط ناظمیتی فعالیت می کنند که در آن افراد «معقول»^۴ مارشال، بهترین کاری که می توانند، انجام می دهند. در نظریه انبیاشت وی، داویدسون جریانهای کنونی مخارج سرمایه‌گذاری با انبارهای (موجودیهای) موجود را با استفاده از نظریه بازارهای نقدی و آتی کینز برای مرتبط کردن این دو مرتبط می سازد. مقایسه میان بازارهای نقدی و آتی (و قیمت‌های مربوطه‌شان) توسط داویدسون (۱۹۷۲، ۱۹۷۸) و کرگل^۵ (۱۹۸۳) برای شرح تحلیل فصل ۱۷ کتاب نظریه عمومی، استفاده شده است که در آن می گویند که نیروهای واقعی همراه با انبیاشت و نیروهای پولی تعیین کننده نرخ بهره با هم می آیند. سر رشته مهم عبارت است از خاصیت‌های اساسی و خاص پول- نقدینگی - که با آن تعادل اشتغال ناقص ممکن است، زیرا انتقال تقاضا از کالا به پول، به دلیل کششهای اندک تولید و جانشینی پول، ضرورتاً فرصت‌های اشتغال ایجاد نمی کند. فرضیه بی ثباتی مالی مینسکی^۶ که توسط کینز در کتاب نظریه عمومی قرارداده شده است (مینسکی، ۱۹۷۵) مربوط به نظریه درون‌زای نوسانهای چرخه‌ای حاصل از تعامل عوامل پولی و واقعی است. تحقیق نیافتن^۷

-
1. Treatise
  2. Interrelationship
  3. Stock-Flow
  4. Reasonable
  5. Kregel
  6. Minsky
  7. Non-Realization

جريدة‌های نقدی مورد انتظار، تحرکات واقعی اغراق شده (به معنای داشتن گستره بزرگتر) ایجاد می‌کند هنگامی که بنگاهها به پیامدهای تعهدات مالی واکنش نشان می‌دهند، طرف بدھی‌های تراز نامه‌هایشان، در آنچه آنها بر مبنای انتظارات اولیه‌شان، وارد آن شده‌اند.

دومین رشته که معمولاً به نویریکاردین‌ها معروف استند، نظریه تقاضای مؤثر کنیز را در نظر می‌گیرند که در آن پس انداز مطلوب^۱ با سرمایه گذاری مطلوب از طریق تغییرات در سطح درآمد، مساوی شده است. با این حال آنها می‌گویند که نظریه سطح بلندمدت درآمد و اشتغال (به معنای نتیجه نهایی نیروهای مددکار) در کنار نظریه‌های کلاسیکی ارزش و توزیع در مرکز قرار دارد یا باید قرار داده شود. این نیازمند رد کردن تعیین قیمتها با عرضه و تقاضا و بقایای نوکلاسیک گرایی در تحلیل کنیز از سرمایه گذاری، یعنی جدولهای کارایی نهایی سرمایه و سرمایه گذاری با شبیه نزولی و جدولهای تقاضای دارایی‌های بحث شده در فصل ۱۷ است. تمام این برداشت‌ها گفته شده است که ناسازگار با یافته‌های مجادله‌های نظریه سرمایه با توجه به مثلاً تغییر مجدد^۲ و معکوس شدن سرمایه^۳ است که هیچ فرضی وجود ندارد که جدول کارایی نهایی سرمایه یا جدول کارایی نهایی سرمایه گذاری باید شبیه نزولی داشته باشد. علاوه بر آن، استفاده از نظریه رجحان نقدینگی نرخ بهره در فصل ۱۷ کتاب نظریه عمومی کنیز که به موجب آن نرخ بهره پول، به عنوان مثالی از کاربرد «نواقص»^۴، به حساب آمده است کاربردی که در نظریه بلندمدت غیرقابل قبول است. در مقابل آنها می‌گویند که در نظر گرفتن نظریه بلندمدت محصول و اشتغال، راه را برای یک نظریه منسجم از انباست روشن می‌کند، با آنچه که جایگزین نظریه نوکلاسیکی شود که بر یک مبنای فیشری بنا شده است.

نتایج نظریه سرمایه بر سایر حوزه‌ها نیز اثر می‌گذارد. استیدمن غالباً به همراه متکالفه^۵ پیشتر نظریه تجارت بین‌الملل را بازنگری کرده است تا بینند که چگونه نتایج نظریه ارتدوکس در مقابل این نقد دوام می‌آورد، به ویژه آن جنبه از تحلیل که سبب ایجاد پیامدهایی از کالاهای تولید شده توسط کالاهای شود. تعجب آور نیست که پاسخ این است که نتایج زیادی به دست نمی‌آید. (استیدمن، ۱۹۷۹)

دوم، استیدمن (۱۹۷۷) گفته است که اغلب بصیرتهای مارکسیستی می‌توانند با شروع از نظام تولید سرافایی به دست آید، به جای شروع از ارزش مبتنی بر کار که بسیاری از اقتصاددانان مدرن

-
1. Desired Saving
  2. Reswitching
  3. Capital - Reversing
  4. Imperfections
  5. Metcalfe
  6. Bring Out

آن را قابل ایراد می‌یابند. استیدمن و شُفلد مسائل تولید مشترک^۱ و تحول فنی را بررسی کردند که به طور قابل ملاحظه‌ای نتایج سرافا در این حوزه و سایر حوزه‌ها را گسترش دادند.

سومین رشته نیز از اقتصاد مارکسیستی و کلاسیک شروع می‌شود. روابط اجتماعی حوزه تولید، مازاد بالقوه موجود در هر لحظه از زمان را تعیین می‌کند. این به آن معناست که در هر لحظه از زمان، دستمزد واقعی از نظر تاریخی توسط وضع جنگ طبقه (در میان سایر عوامل) تعیین شده است و آن به نوعه خود نرخهای حداکثر سود موجود را تعیین می‌کند. اینکه آیا آنچه بالقوه وجود دارد، در واقع به عنوان نرخ سود و نرخ انباشت تحقق یافته است، به نیروهای تقاضای مؤثر بستگی دارد. اینها در تأثیر متقابل میان تابع انباشت و تابع «روحیات حیوانی»^۲ جون راینسون، خلاصه شده‌اند که در آن نرخ برنامه‌ریزی شده انباشت، به نرخ سود مورد انتظار از یک طرف و تابع پسانداز، از طرف دیگر، بستگی دارد که در آن توزیع درآمد، نقش محوری ایفا می‌کند (به خاطر میلهای پسانداز متفاوت میان طبقات). کالکی یک شخصیت پیشگام است. در نظریه رفتار سرمایه‌گذاری که کالکی سعی کرد در تمام زندگی کاری اش، آن را توسعه دهد، قصدش آن بود که یک نظریه درونزایی انباشت باشد. او این نظریه را کلید الگوی رشد چرخه‌ای سرمایه‌داری می‌دانست که در آن روند بلندمدت خواهد بود، اما جزء در حال تغییر آرام از زنجیره‌ای از شرایط کوتاه‌مدت ... [نه یک] موجودیت مستقل (کالکی، ۱۹۷۱، ص ۱۶۵). علاوه بر آن به طور متوسط اشتغال کامل نیروی کار یا موجودی کالاهای سرمایه‌ای، وجود نخواهد داشت. (جوزف استیندل، همکار قبلی کالکی، نقش منحصر به فردی در این پیوند با نظریه‌های چرخه و رکود در شرایط سرمایه‌داری انحصاری مدرن داشت).

این نظریه‌ها بیشتر توسط جون راینسون و پیروانش گسترش یافتند (به ویژه آسیماکوبولوس^۳، ۱۹۶۹، ۱۹۷۵، ۱۹۷۷، ۱۹۸۰-۸۱)، شاهد نمودار معروف موز توسط وی است. (راینسون، ۱۹۶۲، ص ۴۸). آن رابطه دو طرفه میان انباشت و سودآوری را توضیح می‌دهد. سودآوری مورد انتظار، سبب انباشت می‌شود، در حالی که انباشت تحقق یافته خودش سودآوری ایجاد می‌کند که انباشت را تا حدی از طریق عرضه وجوه داخلی ممکن می‌سازد. همچنین دیدگاه‌های بعدی وی در مورد روش را منعکس می‌کند:

«دوره کوتاه، اینجاست و اکنون با موجودیهای مشخص ابزارهای تولید. انطباق ناپذیری‌ها در این وضع تعیین خواهد کرد آنچه بعدها اتفاق می‌افتد. تعادل بلندمدت در تاریخ معلومی در آینده نیست، یک وضع غیرواقعی است که در آن هیچ‌گونه انطباق ناپذیری در وضع موجود وجود ندارد.» (جون راینسون، ط ۱۹۶۲، ص ۶۹۰).

1. Joint Production
2. Animal Spirits
3. Asimakopoulos

در ابتدا جون رابینسون با نقدهای همراه با مجادله نظریه سرمایه پیش رفت (در واقع، او برخی از آنها را شروع کرد) و نتایج مجادلات تغییر مجدد^۱ و معکوس شدن سرمایه را پذیرفت و همواره برای پذیرفتن میراث نظریه نوکلاسیکی سود برای شناخت سرمایه‌داری، بی‌میل بود. با این حال او بعدها از گروه نوریکاردوبی جدا شد. او ترجیح داد بر نقد جداگانه دیگری تأکید کند یعنی موجه بودن (معقول بودن) به کار بردن مقایسه حالت‌های (وضعیتهای) بلندمدت، مستقل از اینکه آیا آنها با تجدید حیات نظریه کلاسیکی یا با نظریه ارتدوکس عرضه و تقاضای نوکلاسیکی، به عنوان ابزار بررسی فرایندهای توزیع و انتشار در اقتصادهای سرمایه‌داری همراه^۲ هستند یا خیر. او دفعات زیادی به این موضوع باز می‌گردد؛ شاید موجزترین دیدگاه در مقاله سال ۱۹۷۴ وی با عنوان «تاریخ در مقابل تعادل» باشد، عنوانی که مخالفتهایش را با این روش، جمع‌بندی می‌کند.

بنابراین در سنت کالکی‌ها، تأکید بر نظریه‌های کلان فعالیت و توزیع است. تصمیمات مخارج سرمایه‌داران به عنوان یک طبقه، عمده‌تاً تصمیمات سرمایه‌گذاری آنها، سطح کلی فعالیت و توزیع درآمد ایجاد می‌کند و هر دو ترکیب می‌شود برای ایجاد پس‌انداز همراه با این گونه مخارج سرمایه‌گذاری. روابط کلان به نوبه خود دارای مبانی خرد در تصمیمات بنگاهها با توجه به قیمت‌گذاری است. این معمولاً در محیط‌های الیکوپولیستی تعیین قیمت تعیین شده است. در کار خود کالکی، این با نظریه «درجه انحصار» وی همراه است. این بعدها اصلاح شده و با نظریه‌های متعدد سود افزوده به قیمت تمام شده^۳ تغییر یافته است. برخی از آنها با فرضیه قیمت‌گذاری هزینه نرمال نیلد^۴ (۱۹۶۳)، گادلی و نوردهاوس (۱۹۷۲) و بسیاری دیگر همراه هستند. در روابط‌های دیگر، تأمین مالی سرمایه‌گذاری با توانایی بنگاهها پیوند خورده است تا قیمت‌هایی را تعیین کند که نیازهای مالی آنها را به طور مستقیم از طریق حفظ سود و به طور غیرمستقیم از طریق آثار آن بر توانایی شان در تهیه وجوه بیرونی^۵ افزایش می‌دهد. به عنوان مثال ن.ک: بال^۶ (۱۹۶۴)، ایشتر^۷ (۱۹۷۶)، هارکورت و کنیون^۸ (۱۹۷۶)، وود^۹ (۱۹۷۵).

برخی اوقات اندازه‌های افزایش قیمتها به نوبه خود با یک نظریه زیربنایی سرافایی قیمت‌های تولید^{۱۰}، مرتبط است زیرا تأکید بر ماهیت بلندمدت عواملی وجود دارد، قیمت‌هایی را تعیین می‌کند که تعیین شده هستند، در مقابل ماهیت کوتاه‌مدت تعیین قیمت در بازارهای مواد خام که عوامل

-
1. Reswitching
  2. Associated With
  3. Mark-Up
  4. Neild
  5. External funds
  6. Ball
  7. Eichner
  8. Harcourt and Kenyon
  9. Wood
  10. Prices of production

عرضه و تقاضای مارشالی، برقرار هستند تا آن را تحت تأثیر قرار دهدن. (یک دوگانگی^۱ که کالکی در میان اولین کسانی بود که آن را مطرح کرد). بنابراین بهادری و جون راینسون (۱۹۸۰) این پیوند را ایجاد کردند، در حالی که الگوی عملیات اقتصاد جهانی کالدور پیرامون دو رفتار متفاوت قیمت‌گذاری بنا شده است، یکی برای کالاهای صنعتی و یکی برای محصولات اولیه. کالدور (۱۹۸۵) این را با این دیدگاه ترکیب می‌کند که صرفه‌جویی‌های پویای مقیاس در کشورهای صنعتی که محصولات صنعتی تولید می‌کنند، بیشتر یافت می‌شود، در حالی که کشورهای کمتر توسعه یافته بیشتر به تولید محصولات اولیه، چه غذا یا مواد خام برای کشورهای صنعتی شده وابستگی دارند.

در سالهای اخیر، هیکس^۲ (۱۹۷۶) تمایز مشابه در اثر خوب^۳ در تحلیل‌هایش از تورم جهانی و مسائل رشد را به کار گرفته است. اثر کالدور کورن وال (۱۹۷۲، ۱۹۷۷، ۱۹۸۳) را تحت تأثیر قرار داد که فرایندهای رشد در اقتصادهای مدرن سرمایه‌داری به عنوان نتیجه رابطه متقابل عوامل عرضه و تقاضا را بررسی کرده است. او تمایز شدید میان این دو را کم رنگ می‌کند که باید در سنت هارود-کیزی از یک طرف که ^g مستقل از ^w و خود ^g فرض شده است، و تأکید نظریه‌های رشد نشو کلاسیکی بر رشد جمعیت، جانشینی و تغییر فی، تا غفلت از تقاضا به عنوان ابزارهای ضروری^۴ از طرف دیگر، یافت شود.

ج- به استثنای کالدور، هیکس و نوریکاردوبی‌ها، نظریه‌های مطرح شده تا اینجا به نظریه‌های کوتاه‌مدت اشتغال و توزیع درآمد یا با رشد چرخه‌ای مربوط هستند. البته اما در دوره پس از جنگ، نظریه رشد، دلمشغولی اصلی تمام این گروهها بوده است. پاسیتنی (۱۹۷۴، ۱۹۸۱) احتمالاً این تحلیل را به پیش برده و نظام متحدتری از سایرین ایجاد کرده است. برای ۳۰ سال او در حال توسعه یک الگوی رشد چند بخشی بوده است که شامل هم دغدغه‌های کلاسیکی و هم کیزی است. الگوی رشد پاسیتنی، یک الگوی کلاسیکی است به این معنا که دغدغه‌اش منشاء سود در ویژگی‌های نظامهای توزیع و تولید است. از سوی دیگر، الگوی پاسیتنی، کیزی است به این معنا که دلمشغولی با تقاضای مؤثر و شرایط ضروری برای اشتغال کامل، هم در یک نقطه از زمان و هم در طول زمان دارد. نوشهای تمایز پاسیتنی نه تنها کار وی روی نرخ سود و توزیع درآمد درون یک اقتصاد در حال رشد است که در آن سرمایه‌گذاری محدود شده است تا در سطوحی باشد که مورد نیاز است. [این نوشهای نه تنها] برای حفظ رشد اشتغال کامل در طول زمان، بلکه همچنین گسترش بسیار قابل ملاحظه برای در نظر گرفتن الگوهای در حال تغییر تقاضا با رشد درآمد است زیرا تقاضای هر یک از محصولات در نرخهای مختلف طی چرخه‌های زندگی شان رشد می‌کند. او همچنین مسائل

1. Dichotomy

2. Hicks

3. Good Effect

4. Embodiment

وابستگی متقابل تولید، پیشرفت فنی و منابع پایان‌پذیر از دیدگاه حفظ موازنۀ کلی طی زمان را در نظر می‌گیرد که از مجموعه شرایط جامع و پیچیده (درهم بافته) به دست می‌آید. از نظر پاسیتی همانند اغلب پس‌اکنیزی‌ها، قیمت‌های نسبی خیلی زیاد با کمیابی و همچنین با شرایط باز تولید و گسترش، مرتبط نیستند.

نوشته‌های ریچارد گودوین^۱ به یک معنا جنبه‌هایی از رویکرد کالکی - راینسون را با رویکرد پاسیتی پیوند می‌زنند. گودوین قبل از آخرین اثرش، اندیشه‌های وی در دو مسیر بود: از یک طرف، فرایندهای چرخه‌ای در الگوهای کلان و از طرف دیگر، وابستگی متقابل تولید در الگوهای چند بخشی (گودوین، ۱۹۸۲ و ۱۹۸۳). این دو اکنون در یکدیگر ادغام شده‌اند. این اثر، بسیار تقاطعی است؛ تأثیر مارکس، شومپتر، کینز، ون نیومن، جون راینسون، سرافا و کالکی می‌تواند همگی تشخیص داده شود. بنابراین همچنین ممکن است گسترش‌های «نظریه فاجعه»^۲ و مفهوم «دو شاخه شدن»^۳ با تشابه زیست شناسانه قدیمی به دست آمده از الگوی شکار - شکارچی ولترا^۴ همراه شود. بنابراین گودوین بر ماهیت ساختارهای تطوری متصرکز می‌شود که از زمانی به زمان دیگر تجربه می‌شود با پرسش‌های بزرگ و فرصت‌هایی که او به عنوان کلید توسعه چرخه‌ای اقتصادهایی در نظر می‌گیرد که ویژگی‌شان، وابستگی‌های متقابل تولیدی است.

د- سرانجام ما به گادلی^۵ و همکارانش می‌پردازیم که از تمام این گروهها جدا هستند زیرا نوشته‌های متمایز آنها مربوط به موجودیهای اصلی است نه جریانها (روانه‌ها). ترازانمه و گزارش جریان وجوه، به جای حساب سود و زیان، و جریانهای درآمد و مخارج، چارچوب حیاتی در رویکردشان است. به یک معنا آنها نقطه مشترک نظری شان را دوره بلندمدت مارشالی در نظر می‌گیرند (که در کل اقتصاد به کار رفته است) که موجودیها و همچنین جریانها در تعادل هستند. هدف آنها دیدن این است که آیا وضع بلندمدت نهایی مارشالی نتیجه معقولی در خود روابط جریانی به وجود می‌آورد، وقتی اینها به طور مثال به وسیله روابط کلیدی مشخص موجودی - جریان یا نسبت مطلوب ثروت به درآمد، محدود شده‌اند (ن. ک: گادلی و کریپس، ۱۹۸۳). افزون بر آن، آنها ماهیت سازوکار قیمت را بررسی کردند که با آنچه آنها خنثایی قیمت می‌نامند، سازگار است که یک قضاوت تجربی می‌کند مبنی بر اینکه جهان خیلی دور از این وضع در اغلب زمانها نیست.

-
- 1. Goodwin
  - 2. Catastrophe theory
  - 3. Bifurcation
  - 4. Volterra Prey- Predator Model
  - 5. Godley